

Zimní hosté

Odkud přilétají

1. drozd kvíčala
2. racek bouřní
3. káně rousná
4. čečetka zimní
5. kormorán velký
6. morčák velký
7. hohol severní
8. brkoslav severní
9. pěnkava jikavec
10. sýkora koňadra
11. havran polní
12. kavka obecná

Havrani spolu s menšími kavkami, které se v černých hejnech ukrývají, patří k nejtýpčtějším představitelům severských ptáků, kteří k nám přilétají strávit zimu. Česká republika je „teplým krajem“ i pro další ptačí druhy. Některé z těchto zimních hostů u nás můžeme vidět opravdu jen v zimě. Jiné druhy si mění místa – naše populace se přesune dále k jihu a jihozápadu, zatímco k nám přiletí otužilejší jedinci ze severněji položených oblastí. Takto se například stěhují sýkory koňadry – ty, které u nás žijí v létě, odletí podobně jako havrani do Francie, zatímco k nám se přestěhují sýkory z Pobaltí, ze severního Polska a z Ruska.

Mluvící kroužky

Jak se ornitologové dozví, odkud k nám ptáci přilétají, nebo naopak kam odlétají naše druhy? Už 109 let jim v tom pomáhají speciální lehké kroužky, které navlékají ptákům na nohu. Na kroužku je vyraženo číslo, které prozradí, kdy a kde byl pták okroužkovan. Když je tento jedinec znovu chycen i daleko od svého domova, pošlou o tom tamní ornitologové hlášení domovské stanici.

průměr od 1,9 mm (pro králíčka obecného) po 26 mm (labuť, orel mořský)
 1. písmeno označuje vnitřní průměr kroužku, **N = 2,8 mm** (např. pro koňadru), nejpoužívanější je **T = 2,5 mm**, i ten lze použít pro sýkory
 2. adresa, kam se posílají nalezené kroužky
 3. číslo označující konkrétního okroužkovaného jedince – kombinace písmena a čísla se nikdy neopakuje
 4. kroužek je z hliníkové slitiny, u vodních ptáků (hlavně těch, kteří plavou i v moři a hrozí rychlejší koroze kroužku) ze speciální nerezové oceli

SVĚTOVÍ REKORDMANI

Stěhovaví ptáci podávají neuvěřitelné výkony – husy indické letí přes nejvyšší průsmyky Himálaje a zdolávají tak výšky přes 6000 m nad mořem. Rybák dlouhoocasý, pták velký asi jako kos, obletí celou zeměkouli – putuje z Arktidy až téměř k Antarktidě a na své cestě urazí více než 30 tisíc kilometrů.

REKORDY NAŠICH DRUHŮ

Z našich ptáků se na nejdelší cesty vydávají čápi – někteří jedinci letí na jih, kam až to jde, do jižní Afriky na mys Kap. A protože se vyhýbají letu nad otevřeným mořem, urazí víc než 10 tisíc kilometrů. Z drobných pěvců se jim vyrovná rákosník zpěvný – jeho cesta může končit až na mořském pobřeží u Durbanu v Jihoafrické republice, což znamená, že musí urazit téměř 9 tisíc kilometrů.

MAPA: SKOLNI ATLAS DNEŠNÍHO SVĚTA © TERRA 2009